

Vår referanse:

Deres referanse:

Dato:

09.12.2024

parat

Til:

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet

P.b 9029 Grønland
0133 Oslo

Tlf 21 01 36 00

post@parat.com
parat.com

NO 971 480 270

NOU 2024:17: Kommersielle og ideelle aktører i fellesskapets velferdstjenester

Innledende merknader

Utvalget legger tre ulike referansemodeller til grunn for sitt arbeid, og fra Parat vil vi trekke frem "Offentlige, ideelle og kommersielle leverandører" som den mest aktuelle, og etter vårt syn – eneste bærekraftige modellen.

Når det er sagt, mener vi det kan være rom for å utrede nærmere *hvor* i offentlig sektor ansvaret for de ulike velferdstjenestene skal ligge.

I en tid hvor vi ser at demografien er i endring, og hvor 23 kommuner (pr. 15.10.24) står på Robeklisten – er vi bekymret for at velferdstilbudet vil variere veldig avhengig av i hvilken kommune man bor.

En større statlig samordning, og et større statlig ansvar, ville kunne bidra til å heve kvaliteten på velferdstjenestene. En slik gjennomgang vil vi fra Parat ønske velkommen.

For som utvalget skriver "*Lik tilgang til velferdstjenester er avgjørende for å utjevne sosial ulikhet og sikre gode levekår, men også nødvendig for å sikre en høyt kompetent og frisk arbeidsstyrke*".

Etter vår oppfatning er det et mer konstruktivt spor å diskutere kvalitet og tilgjengelighet, enn å utrede hvordan man kan fase ut viktige leverandører av velferdstjenester.

Hva er "*god kvalitet*", og hva er "*tilstrekkelig tilgjengelighet eller akseptabel venteliste*"? Dette er en gjennomgang vi fra Parat vil ønske velkommen – etter vår oppfatning er kvaliteten på tjenesten som tilbys viktigere enn hvem som leverer tjenesten.

15.3.2 Lovregulering og allmenngjøring

Fra Parat vil vi uttrykke stor skepsis til å lovregulere lønns-, pensjons-, og arbeidsvilkår for ansatte i offentlig finansierte velferdstjenester. Så vidt vi er kjent med, er dette ikke noe som er drøftet med partene i arbeidslivet, og vi vil advare mot å gå inn for slike drastiske tiltak uten å involvere partene.

Når det er sagt, mener vi intensjonene fra forslaget kan møtes gjennom eventuelle anbudsdokumenter eller anskaffelsesprosessene. Her står innkjøper relativt fritt i å definere et sett med kvalitetskrav, som blant annet kan omhandle de ansattes lønns-, pensjons-, og arbeidsvilkår.

Dette er virkemidler som etter Parats oppfatning brukes i for liten grad, og hvor økonomi gis en for stor plass som evalueringskriterium. Dette bidrar både til å legge press på de ansattes lønns-, pensjons-, og arbeidsvilkår - men det vil også kunne bidra til å forringe kvaliteten på tjenestene som tilbys.

Parat vil derfor anbefale at det gjøres en egen gjennomgang av anskaffelsesregelverket, og da spesielt for velferdstjenestene.

15.3.3 Innsyn og kontroll

Parat stiller seg bak behovet for en nærmere utredning om hvorvidt "selvstendig rettssubjekt" skal være et eget krav, for å sikre nødvendig innsyn i pengestrømmer.

Vi ser også at det kan være hensiktsmessig med digitaliserte og automatiserte innrapporteringer til tilsynsmyndighetene. For vår del er det viktig at dette gjøres på en måte som bidrar til å styrke det organiserte og seriøse arbeidslivet, slik at ikke de useriøse aktørene bidrar til å undergrave de seriøse.

Andre forhold

Selv om vi forstår at dette spørsmålet ligger utenfor utvalgets mandat, finner vi likevel grunn til å peke på "NOU 2023: 2 Fremtidens apotek – fleksibelt og forsvarlig" og "NOU 2023:4 Tid for handling - Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste".

En fellesnevner for våre høringsvar til begge disse utredningene, var å peke på hvordan private aktører kan avlaste det offentlige – innenfor gitte definerte områder og med gitte definerte kvalitetskrav.

Vi vet at kampen om kompetanse og arbeidskraft vil skjerpes i tiden som kommer, da er det viktig at alle gode krefter bidrar til å løse velferdsstatens oppgaver på en best mulig måte, og mest mulig ressurseffektivt.

Da mener vi ideen om å fase private aktører ut av velferdstjenestene er feil vei å gå. Det er mer konstruktivt å se på hvordan private aktører kan bidra til å avlaste offentlig sektor på en god måte, samtidig som offentlig sektor som "innkjøper" har et ansvar for å definere kvalitetskriterier, og legge opp anskaffelsesprosessene på en måte som bidrar til å understøtte det organiserte og seriøse arbeids- og næringslivet.

For Parat

Unn Kristin Olsen
Forbundsleder

Arve Sigmundstad
Fagsjef,
Samfunns- og myndighetskontakt